

**KUNSILL
TAL-UNJONI EWROPEA**

**Brussell, 19 ta' Mejju 2014
(OR. en)**

9956/14

**JAI 332
ENFOPOL 138
COTER 34**

NOTA

---

minn:	Presidenza
lil:	COREPER/Kunsill
Nru. dok. preç.:	5643/5/14
Sugġett:	Strategija riveduta tal-UE għall-Ġlieda kontra r-Radikalizzazzjoni u r-Reklutaġġ għat-Terroriżmu

---

1. Il-Kunsill qabel fis-6-7 ta' Ġunju 2013 dwar Konkluzjonijiet li jappellaw għal aġġornament tal-Istrategija għall-Ġlieda kontra r-Radikalizzazzjoni u r-Reklutaġġ għat-Terroriżmu¹.
2. Sussegwentement, fil-15 ta' Jannar 2014, il-Kummissjoni pprezentat Komunikazzjoni dwar il-Prevenzjoni tar-Radikalizzazzjoni għat-Terroriżmu u l-Estremiżmu Vjolenti².
3. Id-delegazzjonijiet iddiskutew l-abbozz tal-Istrategija Riveduta tal-UE fil-laqgħa tal-Grupp ta' Hidma dwar it-Terroriżmu fis- 6 ta' Marzu, it-8 ta' April, it-13 ta' Mejju u fil-laqgħa kongunta tat-TWP/COTER fl-14 ta' Mejju, meta t-test kien sar qbil dwaru kif jinsab fl-Anness.
4. It-TWP kellu wkoll diversi dibattiti dwar kif għandha tiġi implimentata l-Istrategija Riveduta attwali u qed jelabora l-linji gwida għal dak l-għan.

---

¹ dok. 9447/13 JAI 366 ENFOPOL 137 COTER 45

² dok. 5451/14 JAI 30 ENFOPOL 5 COTER 3

5. Fl-aħħar nett, għandu jiġi nnotat li l-Istrateġija ta' Komunikazzjoni tal-Media Rivedut³ tibqa' fis-seħħ, anki jekk żdiedu elementi godda permezz tal-Istrateġija riveduta attwali, b'mod partikolari rigward il-prevenzjoni.
6. F'dan il-kuntest, il-COREPER huwa mistiedna biex jaqbel mal-abbozz tal-Istrateġija Riveduta tal-UE msemmija hawn fuq u jipprezentaha lill-Kunsill għall-approvazzjoni.

---

³ dok. 5469/3/07 REV 3 ENFOPOL 8 COTER 3 CATS 23 COPS 22 EU RESTRICTED

Abbozz tal-Istrateġija Riveduta tal-UE għall-Ġlieda Kontra r-Radikalizzazzjoni u r-Reklutaġġ għat-Terroriżmu

1. It-terroriżmu huwa theddida għall-Istati kollha u għal kulhadd. Huwa johloq riskju serju għas-sigurtà tal-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, u għall-ħajja taċ-ċittadini u r-residenti tagħha. L-UE hija determinata li tiegħu azzjoni kontra t-terroriżmu fil-forom kollha tiegħu u kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu.
2. Biex insaħħu l-politiki għall-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu, fl-2005 ġew adottati strateġija u pjan ta' azzjoni. L-Istrateġija ġiet aġġornata f'Novembru 2008. Wara diskussjonijiet fil-Kunsill tat-30 ta' Marzu 2013 dwar ir-revizjoni tal-Istrateġija tal-UE għall-Ġlieda Kontra r-Radikalizzazzjoni u r-Reklutaġġ għat-terroriżmu, fis-6/7 ta' Ġunju 2013, il-Kunsill qabel dwar konkluzjonijiet li jappellaw għal aġġornament ta' din l-istrateġija. Sussegwentement, il-Kummissjoni bagħtet Komunikazzjoni fil-15 ta' Jannar 2014 dwar il-Prevenzjoni tar-Radikalizzazzjoni għat-Terroriżmu u l-Estremiżmu Vjolenti, li l-kontenut tagħha ġie kkunsidrat f'dan id-dokument.
3. Din l-istrateġija tiddekrivi kif l-Unjoni u l-Istati Membri ser jiġġieldu kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu fid-dawl tan-natura dejjem tinbidel tat-theddida u fehim akbar tagħna tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu matul l-aħħar hames snin.
4. Hija parti minn Strateġija tal-EU Kontra t-Terroriżmu u ta' Pjan ta' Azzjoni aktar wiesgħin li l-Kunsill Ewropew approva fl-2005. Fi hdan dak il-qafas għandha l-għan li taffronta r-radikalizzazzjoni li twassal għat-terroriżmu.

L-isfida

5. L-għan ewlieni tal-istrateġija għandu jkun li tipprevjeni lin-nies milli jsiru radikalizzati, li jiġu radikalizzati u li jiġu rreklutati għat-terroriżmu u li tipprevjeni generazzjoni ġdida ta' terroristi milli tqum.

6. Biex jagħmlu dan b' mod effettiv, irridu nirrikonoxxu li l-mezzi u x-xejriet tar-radikalizzazzjoni u t-terroriżmu huma f'evoluzzjoni kostanti. Terroristi li trawmu f'pajjiżhom, individwi li jappoġġaw l-ideologija estremista marbuta mat-terroriżmu, atturi solitarji, ġellieda barranin u kwalunkwe forma oħra ta' terroriżmu, kif ukoll il-mobilizzazzjoni u l-potenzjal tal-komunikazzjoni tal-Internet u l-mezzi tal-informazzjoni soċjali jipprezentaw kanali possibbli li permezz tagħhom jistgħu jseħħu r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu.
7. Għalhekk hemm hteġa għal konsiderazzjoni mill-ġdid b' mod konsistenti tal-prijoritajiet tagħna u l-iżgurar li l-approċċ tagħna ta' sigurtà jistgħu jindirizzaw forom emergenti ta' theddid.
8. Għalkemm ir-responsabbiltà għall-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu primarjament tinsab f'idejn l-Istati Membri, din l-Istrateġija għandha tgħin lill-Istati Membri jiżviluppaw, fejn rilevanti, il-programmi u l-politiki tagħhom stess, li jqisu l-htigijiet, l-oġettivi u l-kapaċitajiet speċifiċi ta' kull Stat Membru. Minkejja n-natura nazzjonali speċifika tat-theddida li johlqur-radikalizzazzjoni u l-isfond tar-reklutaġġ, l-isforzi tal-UE jistgħumadankollu jagħtu aktar valur lill-isforzi nazzjonali u lokali u jipprovdu qafas importanti għall-kooperazzjoni dwar reazzjonijiet xierqa li jiġu instigati madwar l-UE u għall-kondiviżjoni ta' prattiki tajba dwar modi biex jirreagixxu b' mod effettiv għar-radikalizzazzjoni kemm fil-livell lokali, nazzjonali, Ewropew kif ukoll dak internazzjonali.
9. L-esperjenzi ta' dawn l-aħħar snin urew li biex jiġu miġġielda r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu b' mod effettiv jeħtieġ li jkun hemm approċċ bilanċjat bejn il-miżuri marbuta mas-sigurtà u l-isforzi biex jittrattaw dawk il-fatturi li jistgħu johlqu ambjent li jwassal għar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu.

Il-punti ta' tluq taghna

10. Kollox ma' kollox, l-isfida tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu mhix ser tingħeleb mill-gvernijiet billi jaħdmu waħidhom, iżda permezz tal-kollaborazzjoni mal-komunitajiet, is-soċjetà ċivili, l-organizzazzjonijiet mhux governattivi (NGOs) u mas-settur privat. Dan jirrikjedi sforz kongunt fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali, Ewropew u dak internazzjonali.
11. Ir-rispett shiħ għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali taghna huwa wieħed mill-pedamenti għall-ħidma taghna kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu. L-azzjonijiet kollha għandhom jittiehdu b'rispett shiħ għal dawn id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali. L-enfasi għandha tkun fuq l-iżvilupp ta' djalogu sabiex jiġu promossi s-sensibilizzazzjoni u l-fehim reċiproku. L-istigmatizzazzjoni ta' kwalunkwe grupp ta' nies partikolari għandha tiġi evitata.
12. Punti oħra ta' tluq jinkludu ftuħ u trasparenza, effettività, flessibilità u kollaborazzjoni nazzjonali internazzjonali kontinwa.
13. Matul dan kollu aħna ser niżguraw f'kull hin li r-rispett għad-drittijiet fundamentali, il-ligi internazzjonali u l-istat tad-dritt ma jiddgħajfux.

Ir-rispons taghna

14. Biex niġġieldu kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ ta' terroristi, għandna nirrikorru fost l-oħrajn għal:
  - Il-promozzjoni tas-sigurtà, il-gustizzja, u opportunitajiet indaqs għal kulhadd
  - Jiġi żgurat li l-vuċijiet tal-opinjoni ġenerali jieħdu prijorità fuq dawk tal-estremiżmu
  - Tishih tal-komunikazzjoni tal-gvernijiet
  - Appoġġ għall-messaġġi kontra t-terroriżmu
  - Il-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu online
  - Tahriġ, bini tal-kapaċitajiet u involviment tal-prattikanti ewlenin fis-setturi rilevanti kollha
  - Appoġġ lil individwi u lis-soċjetà ċivili biex jibnu reziljenza
  - Appoġġ għal inizjattivi ta' diżinvolviment
  - Appoġġ għal aktar riċerka dwar ix-xejriet u l-isfidi tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu
  - Allinjament ta' ħidma interna u esterna kontra r-radikalizzazzjoni

Promozzjoni tas-sigurtà, il-ġustizzja, u opportunitajiet indaqs għal kulhadd

15. Il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem jista' jagħti lok għal ilmenti u l-kondizzjonijiet stess li jwasslu għat-tixrid tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu.
16. Fatturi li jistgħu jwasslu għar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu jistgħu jinkludu perċezzjonijiet ta' natura diversa, fosthom l-inugwaljanza, l-emarginazzjoni, l-eskluzjoni soċjali, u aċċess diffiċli għal edukazzjoni ta' kwalità. Dawk il-fatturi mhux neċessarjament iwasslu għar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu waħedhom, iżda jistgħu jagħmlu aktar attraenti n-narrattiva estremista li tappoġġa jew li hija marbuta mat-terroriżmu.
17. Għandna, fost l-oħrajn, niffukaw fuq il-ġlieda kontra l-inugwaljanzi u d-diskriminazzjoni fejn jeżistu, il-promozzjoni tad-djalogu interkulturali, it-tiżni tal-edukazzjoni li twassal għal opportunitajiet u ħsieb kritiku, u l-promozzjoni tat-tolleranza u r-rispett reċiproku, l-iskambju ta' fehmiet u l-komunikazzjoni tas-suċċess f'dawn l-oqsma lis-soċjetà ċivili. Din il-ħidma hija sinifikanti u ta' valur fiha nnifisha, u ma teħtieġ fokus esklużiv u esplicitu kontra r-radikalizzazzjoni u t-terroriżmu.
18. 'Il barra mill-Ewropa, aħna rridu nkomplu nippromwovu i-governanza tajba, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-edukazzjoni, l-iżvilupp ekonomiku, ir-riforma tas-settur tas-sigurtà, u l-istabbiltà permezz ta' djalogi politiċi u permezz tal-programmi ta' assistenza tagħna.

Jiġi żgurat li l-vuċijiet tal-opinjoni ġenerali jiehdu prijorità fuq dawk tal-estremiżmu

19. Fehmiet estremisti tad-dinja jistgħu jwasslu lil ċerti individwi biex jaċċettaw u jippruvaw jiġġustifikaw il-vjolenza. Il-propaganda estremista telabora retorika sempliċistika, li tgħawweġ ir-realtà tal-konflitti madwar id-dinja u tużahom bħala evidenza allegata ta' konflitti bejn valuri u għażliet soċjali differenti.

20. Jeħtieg li nżidu s-sensibilizzazzjoni u nenfasizzaw il-vuċi tal-maġġoranza li tiffavorixxi l-moderazzjoni u tiċhad l-użu tal-vjolenza. Mhux biss neħtiegu li nsahħu l-vuċijiet moderati: jeħtieg li niżguraw li dawn jinstemgħu. Dawk il-vuċijiet għandhom jiġu kkomunikati permezz ta' pjattaforma xierqa, bħall-mezzi tal-informazzjoni tal-massa u dawk soċjali, li jridu jkunu kredibbli għall-udjenza fil-mira. L-involviment dirett tas-soċjetà ċivili fil-promozzjoni ta' rispons moderat għandu jiġi inkoraġġut u appoġġat. Fir-rigward tar-radikalizzazzjoni li twassal għal terroriżmu mqanqal mir-religjon, huwa meħtieg djalogu bejn l-awtoritajiet pubbliċi u d-diversi gruppi soċjali, kulturali u reliġjużi kkonċernati jew il-mexxejja tagħhom.
21. Barra minn hekk, irridu nkomplu bl-isforzi tagħna biex niżviluppaw vokabolarju mhux emottiv fejn xieraq, sabiex niżguraw li l-messaġġi tagħna ma jaggravawx id-differenzi bi żball.

Tishih tal-komunikazzjoni tal-gvernijiet

22. Il-komunikazzjoni tal-gvernijiet mhijiex biss mezz biex tiddekrivi deċiżjonijiet ta' politika; hija wkoll għodda b'saħħitha biex tappoġġal-implimentazzjoni tal-politika. Jekk il-politiki ma jiġux ikkomunikati b'mod effettiv u effiċjenti, inkluż lil dawk li jistgħu jkunu vulnerabbli għal messaġġi ta' min jirradikalizza, nirriskjaw li nippermettu li l-fehmiet estremisti ma jiġux ikkontestati.
23. Jeħtieg li nipromwovu l-iżvilupp ta' metodi ta' komunikazzjoni mfassla apposta li jisfidaw ideoloġija estremista li tappoġġa jew hija marbuta mat-terroriżmu online jew offline. Huwa importanti ħafna li nikkomunikaw b'lingwa adegwata għall-kuntest u l-udjenza, billi tintuża varjetà ta' kanali ta' twassil rilevanti u kredibbli, u li nisfidaw il-komunikazzjoni radikali jew estremista fuq il-pjattaformi li huma l-aktar użati minn dawk li huma l-aktar f'riskju li jiġu radikalizzati. Approċċ wiehed għal kulhadd rigward il-komunikazzjoni mhux ser jaħdem. Fl-istess ħin, madankollu, għandna niżguraw konsistenza, ċarezza u kontinwità fil-messaġġi tagħna fil-livelli kollha.

24. Huwa importanti li nikkomunikaw b' mod ċar dak li qed nappoġġaw, in-normi u l-valuri tagħna stess: id-dritt internazzjonali, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt. Għandna nfittxu wkoll li ntejbu l-komunikazzjoni tal-gvern dwar il-ħidma mwettqa, eż. l-għajnuna umanitarja u l-appoġġ għall-iżvilupp. Għandna nippruvaw naghmlu tali komunikazzjoni rilevanti, attraenti u sinifikanti, speċjalment għal dawk li jhossuhom l-aktar ostili u emarginati. Għandna wkoll inkunu ċari dwar il-politiki tagħna, l-istrateġiji tagħna u l-għanijiet tagħna, u mhux inqas f' termini tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u kontra r-radikalizzazzjoni.
25. L-użu tal-internet u l-medja soċjali huwa ta' importanza kritika, u mhux inqas biex jirrispondi fil-pront għar-retorika online li tappoġġa t-terroriżmu u biex tilhaq lil dawk l-aktar vulnerabbli għal messaqġi ta' radikalizzazzjoni. F'dan ir-rigward, għandha tiġi mhegġa sħubija pubblika-privata biex tindirizza l-isfida tar-radikalizzazzjoni online.

Appoġġ għal-messaġġi kontra t-terroriżmu

26. Il-kontro-narrattivi għandhom għan doppju: li jikkonvinċu lil dawk li diġà huma impenjati fl-estremiżmu vjolenti biex jabbandunawh, u biex jipperswadi lil dawk li għandhom simpatiji man-narrattivi tat-terroristi biex ma jinvolvux ruħhom attivament fihom.
27. Għandna nappoġġaw u namplifikaw il-kontro-narrattivi li joħorġu minn dawk b'influenza lokali, inklużi mexxejja tal-komunitajiet fejn dan il-kunċett japplika, għalliema, familji, ħaddiema li jahdmu maż-żgħażaġh, persuni pubbliċi, ħassieba, studjużi, akkademiċi, mexxejja reliġjużi, negozjanti, personalitajiet tal-medja, kantanti, ċelebritajiet tal-isports u oħrajn li jmexxu jew li jiformaw l-opinjoni pubblika u li jistgħu jgħidu storja pożittiva u kredibbli. Għandna nniedu proġetti ma' dawn l-atturi fil-livelli kollha u naħdmu biex niżguraw li dawn huma mogħtija s-setgħa u appoġġati b' mod xieraq.
28. Parti mill-ħidma l-aktar effettiva ta' kontro-narrattiva kienet involuta wkoll ma' gruppi tal-vittmi tat-terroriżmu sabiex jinholoq messaġġ ġenwinament b'saħħtu. Ħafna vittmi tat-terroriżmu diġà impenjaw ruħhom fi sforzi ta' prevenzjoni permezz ta' avvenimenti pubbliċi ta' komunikazzjoni; jeħtieġ li nkomplu nappoġġaw l-isforzi tagħhom. Bħala xhieda tal-konsegwenzi umani tal-attakki terroristiċi, il-vittmi u l-familji tagħhom qegħdin fl-aħjar pożizzjoni biex "ineħħu l-faxxinu" u "jiddelegittimizzaw" in-narrattiva tat-terroristi.

29. F'dan ir-rigward, tista' tiġi esplorata xhieda kredibbli b'hal dik mingħand dawk li kienu terroristi li abbandunaw it-triq tal-vjolenza, jew mill-membri tal-familja tagħhom. Għandna niġbru u nipromwovu x-xhieda tagħhom, billi din hija għodda b'saħħita kontra n-narrattivi u l-ideali perċepiti.

Il-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu online

30. L-internet u l-medja soċjali jistgħu jintużaw għat-tixrid ta' materjal ta' propaganda, ġbir ta' fondi, reklutaġġ u komunikazzjoni ma' individwi li jaħsbuha l-istess, iżda wkoll b'hal kamp ta' taħriġ virtwali, kif ukoll mezz ta' skambju ta' hliet u kompetenzi. L-internet huwa wkoll entità transnazzjonali li qed jikser diversi ġurisdizzjonijiet nazzjonali.
31. Il-ħidma kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu online hija estensiva. Din tkopri attivitajiet immirati biex ifixklu l-użu tal-internet għal skopijiet ta' terroriżmu, iżda wkoll inizzjattivi biex tiġi kkontestata n-narrattiva terroristika. Xi ftit minn din il-ħidma tista' ssir fil-livell nazzjonali jew dak Ewropew u xi ftit tista' ssir min-nies u organizzazzjonijiet fis-soċjetà ċivili, filwaqt li tiġi ffaċilitata fejn meħtieġ. Meta l-kontenut ikun illegali inkluż materjal imtella' f'pajjiżi terzi, għandu jkun hemm proċessi fis-seħh biex il-kwistjoni tiġi indirizzata malajr u b'mod effettiv. Din il-ħidma ser teħtieġ djalogu effettiv mas-settur privat u b'mod partikolari mal-industrija tal-internet, mhux biss fl-Ewropa iżda wkoll f'pajjiżi oħra. Għandhom isiru wkoll sforzi biex l-internet u l-medja soċjali jintużaw għall-promozzjoni ta' messaġġi kontra narrattiva. L-attivitajiet kollha għandhom isiru f'konformità mar-regoli tal-istat tad-dritt u b'rispett sħiħ lejn il-liġi internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem.
32. Għandna nkomplu neżaminaw modi kif jiġu evitati b'mod attiv ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu permezz tal-internet u l-medja soċjali. Aħna ser nindirizzaw dawn il-kwistjonijiet b'hal parti mid-Djalogi Poliċi u ser noffru appoġġ tekniku bil-għan li oħrajn barra mill-UE jkunu inkoraġġuti jagħmlu l-istess.

Taħriġ u involviment tal-prattikanti ewlenin fis-setturi kollha

33. Ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu huwa proċess li matulu l-opinjoni u/jew l-imġiba ta' individwu jinbidlu, ta' spiss b'mod drammatiku. Dawn il-bidliet jidhru l-aktar f'dawk li jkunu l-eqreb tal-persuna kkonċernata. Dan ifisser li, billi jiġu involuti prattikanti ewlenin, jista' jkun hemm opportunitajiet biex isiru interventi fl-istadji bikrin u biex jiġi evitat li individwi li jkunu f'riskju jidhru f'attività relatata mat-terroriżmu.
34. Firxa wiesgħa ta' setturi jistgħu jgħinu biex jiġi evitat li persuni jappoġġaw it-terroriżmu jew jippromwovu ideoloġija estremista marbuta mat-terroriżmu jew li jsiru terroristi. It-taħriġ lill-għalliema, lill-ħaddiema soċjali u tal-kura tas-saħħa, lill-mexxejja reliġjużi, lill-uffiċjali tal-pulizija fil-komunità, u lill-persunal tal-ħabsijiet u tal-probation huwa element importanti ta' kull programm ta' suċċess fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni. Dawn il-prattikanti jew ħaddiema ewlenin jistgħu jkunu kapaċi jidentifikaw sinjali ta' radikalizzazzjoni fi stadju bikri, u għalhekk jeħtieġ li jkunu konxji minn sinjali ta' radikalizzazzjoni għat-terroriżmu u jifhmuhom.
35. Jeħtieġ ninkoraġġixxu l-iżvilupp ta' programmi ta' sensibilizzazzjoni u moduli ta' taħriġ speċifiċi għas-settur għal prattikanti ewlenin biex jingħataw fehim aħjar tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu, u hiliet biex jiddiskutu kwistjonijiet relatati; u biex jgħinuhom joffru appoġġ lil individwi li jkunu f'riskju jew biex jirreferuhom għand professjonisti speċjalizzati għal aktar għajnuna. Għandna niżguraw ukoll li nitgħallmu mill-esperjenza tagħhom biex ninformaw politika futura, inkluż permezz tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni (RAN) u s-CEPOL.

Appoġġ lil individwi u lis-soċjetà ċivili biex jibnu reżiljenza

36. Il-gvernijiet jeħtieġu involviment attiv tas-sħab biex jiġġieldu r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu. L-involviment tas-soċjetà ċivili u s-settur privat jistgħu jużaw firxa ta' għodod u riżorsi, kif ukoll għarfien fil-fond li mhux neċessarjament ikun disponibbli għall-gvernijiet. L-esperjenza tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni (RAN) huwa forum partikolarment utli f'dan ir-rigward.
37. Il-ħidma mas-settur privat u s-soċjetà ċivili biex jissaħħu l-fiduċja u t-trasparenza ser tgħin biex l-individwi jkunu aktar reżiljenti għall-ideoloġija terroristika u inqas vulnerabbli għar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu. L-involviment tal-komunità għandu jkun wiesa' u għandu jirrifletti d-diversità tal-komunità.

38. Għandna nagħtu s-setgħa lis-soċjetà ċivili biex tibni u tippromwovi reziljenza biex tirreżisti u ma taqax għall-attrazzjoni tat-terroriżmu. Il-bini ta' reziljenza jista' jsir billi l-individwi u s-soċjetà ċivili jingħataw il-ħiliet u r-riżorsi biex jifhmu u jindirizzaw ir-radikalizzazzjoni għat-terroriżmu. Fil-prattika, dan jista' jwassal għal, pereżempju, appoġġ u edukazzjoni għaż-żgħażaġh biex jgħinuhom jibnu sens pożittiv ta' identità u jirrikonoxxu l-perikli tan-narrattivi tat-terroriżmu.
39. Jeħtieġ li, fost l-oħrajn, nippromwovu l-edukazzjoni/it-taħriġ għaż-żgħażaġh, prinċipalment permezz ta' Skejjel u Universitajiet dwar kwistjonijiet relatati man-nazzjonalità, il-politika, it-tolleranza tar-religjon u nazzjonali, il-valuri demokratiċi, id-differenzi kulturali, u l-konsegwenzi storiċi ta' vjolenza istigata nazzjonalment u politikament. Il-membri tas-settur tal-edukazzjoni appoġġati minn prattikanti fil-qasam, b'mod partikolari, jista' jkollhom rwol sinifikanti billi jqajmu kuxjenza dwar kwistjonijiet relatati mat-terroriżmu u jidentifikaw u jipprovdu appoġġ lill-individwi li jinsabu friskju.

Appoġġ għal inizzjattivi ta' diżinvolviment

40. Bħalma hemm proċessi li permezz tagħhom individwu jsir radikalizzat u possibbilment reklutat għat-terroriżmu, hemm ukoll proċessi li permezz tagħhom individwu radikalizzat jista' jasal biex jabbanduna l-vjolenza, jitlaq minn grupp jew moviment, jew anki jiċhad fehma li tappoġġa jew tippromwovi ideoloġija estremista marbuta mat-terroriżmu.
41. L-Istati Membru għandhom jikkunsidraw it-tfassil u l-iżvilupp ta' strategiji ta' diżinvolviment u ta' ħruġ adattati għall-kultura u l-kuntest speċifiku. Dawn il-programmi għandhom jiġu evalwati mill-Istati Membri u/jew mill-pari fuq bażi regolari sabiex tkun żgurata l-effettività tagħhom.
42. L-iskambju tal-aħjar prattiki u esperjenzi fil-livell Ewropew, b'mod speċifiku dawk min-RAN, jistgħu jgħinu biex jiġu żviluppatti programmi godda, jinkiseb għarfien u jiġu integrati mill-ġdid dawk li kienu terroristi.

Appoġġ għal aktar riċerka dwar ix-xejriet u l-isfidi għar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu

43. Sabiex ikun hemm rispons sostanzjali u effettiv għat-terroriżmu, ser inkomplu nahdmu biex nifhmu aħjar il-fenomeni fil-forom kollha tiegħu u b'riferiment għar-rwol li għandhom l-atturi involuti fil-proċess fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali, tal-UE u dak internazzjonali.
44. Minbarra l-kontribut speċjalizzat mogħti mis-servizzi rilevanti kollha, hemm ammont kbir ta' letteratura u riċerka li tatna għarfien utli dwar il-muturi tar-radikalizzazzjoni għat-terroriżmu, li huwa marbut ma' diversi fatturi - personali, strutturali, ideoloġiċi, politiċi, soċjetali, li jistgħu jsawru t-triq unika ta' individwu lejn ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu.
45. Minkejja dan l-għarfien u r-riċerka, għad hemm numru ta' mistoqsijiet importanti f'oqsma fejn aktar evidenza u riċerka empirika tkun utli ħafna u tgħin biex jiġu infurmati deċiżjonijiet politiċi futuri kif ukoll fil-qasam tal-istrateġiji u l-programmi ta' ħruġ.
46. Huma rrakkomandati diskussjonijiet ma' gvernijiet li ffaċċjaw din il-problema, akkademiċi, prattikanti ewlenin minn diversi oqsma, individwi vulnerabbli, dawk li kienu terroristi, NGOs u ma' vittmi tat-terroriżmu fl-Ewropa u f'pajjiżi oħra. In-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni tar-Radikalizzazzjoni (RAN) huwa wkoll forum partikolarment utli f'dan ir-rigward, kif ukoll in-"nukleu ta' għarfien" previst li jista' jservi ta' ħolqa għall-Istati Membri. L-isforzi tal-Istati Membri fid-diversi flussi ta' ħidma huma kontribut importanti ieħor u għandhom jiġu inkoraġġuti u jitkomplew.

Il-gvernijiet mill-Istati Membri għandhom bl-istess mod jirsistu biex jiżviluppaw sinerġiji għal aktar riċerka fix-xejriet tar-radikalizzazzjoni u l-evalwazzjoni ta' prattiki eżistenti. Ir-riċerka mwettqa fil-livell tal-UE, b'appoġġ finanzjarju mill-Kummissjoni, tista' tagħti aktar valur lill-analizi ta' xejriet wiesgħa fir-radikalizzazzjoni u toffri risponsi possibbli.

Allinjament ta' hidma interna u esterna kontra r-radikalizzazzjoni

47. L-attakki terroristiċi ppjanati kontra miri fl-Ewropa ta' spiss kellhom rabtiet barra mit-territorju Ewropew. Uħud kienu ppjanati f'pajjiżi terzi jew involvew b'mod dirett nies minn pajjiżi terzi; uħud ġew iffinanzjati esternament; hafna minnhom involvew nies li tharrġu barra mill-Ewropa (bħal ġellieda barranin). Attakki terroristiċi barra mill-Ewropa twettqu wkoll minn nies mill-Ewropa. It-terroriżmu domestiku u dak internazzjonali, ta' spiss, huma marbutin bis-sħiħ.
48. L-ideologija żviluppata f'pajjiżi terzi u messagġi mxandra jew mibġhuta fl-Ewropa jista' jkollhom impatt fuq ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu fl-Ewropa. L-ivvjaġġar jista' jkun ukoll parti mill-proċess ta' radikalizzazzjoni. Numru sinifikanti ta' individwi li kienu involuti f'attivitajiet terroristiċi vvjaġġaw barra minn pajjiżhom fejn ġew influwenzati minn membri ta' organizzazzjonijiet terroristiċi. Huwa wkoll importanti li jittiehed kont ta' din l-Istrateġija kif ukoll l-Istrateġija tal-UE kontra t-Terroriżmu fl-iżvilupp tal-politiki tal-ġestjoni tal-fruntieri, inklużi politiki dwar il-viża, fil-qafas legali eżistenti tal-UE.
49. Minbarra l-approċċ lokali, reġjonali, nazzjonali u dak Ewropew li għandna li jwaqqaf in-nies milli jappoġġaw jew isiru terroristi, jeħtieġ li naħdmu fil-pajjiżi terzi u magħhom. Ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu barra mill-Ewropa huma ta' theddida għaċ-ċittadini u l-interessi Ewropej daqs kemm huma għall-pajjiż innifsu. Għaldaqstant, komponent estern huwa element kritiku għall-ħidma tagħna kontra t-terroriżmu. L-isfida hija li tiġi żgurata koerenza bejn il-ħidma tagħna kontra r-radikalizzazzjoni f'pajjiżi terzi mal-esperjenzi domestiċi tagħna, ibbażata fuq l-istat tad-dritt u b'rispett sħiħ lejn id-drittijiet tal-bniedem internazzjonali, it-tagħlimiet meħuda u l-prattiki tajbin, iżda wkoll Prattiki li ma kinux ta' suċċess. Sabiex dan jiġi żgurat, huwa meħtieġ appoġġ għall-pajjiżi terzi biex isahħu s-settur tas-sigurtà kif ukoll l-istat tad-dritt tagħhom.

50. Fin-narrattivi terroristiċi, ta' spiss jitqajmu kwistjonijiet li jikkoncernaw il-politika barranija. Fid-djalogi politiċi tagħna u l-partecipazzjoni tagħna f'organizzazzjonijiet u fora internazzjonali, jehtieg li nenfasizzaw l-approċċ strategiku tagħna u l-azzjonijiet rilevanti bhall-implimentazzjoni tal-Istrateġija Globali kontra t-Terroriżmu tan-Nazzjonijiet Uniti u riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU u nikkondividu l-għarfien. Għandna wkoll ir-rwol fil-bini tal-kapaċitajiet barra l-Ewropa, biex ngħinu lil pajjiżi terzi joħolqu u jimplimentaw il-politiki tagħhom stess għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu u kif jindirizzaw messaġġi li jappoġġaw it-terroriżmu.
51. Għandhom jiġu inkoraġġuti s-sensibilizzazzjoni tal-ħidma kontra r-radikalizzazzjoni bħala parti minn ipprogrammar tal-iżvilupp fil-livell tal-pajjiż, fejn rilevanti, kif ukoll il-kunsiderazzjoni tar-radikalizzazzjoni fl-analizi globali tal-pajjiż bħala l-bażi tal-ipprogrammar. Dan jgħin biex, kif adatt, xi wħud mill-programmi ta' żvilupp tal-UE jiġu ffukati fuq żoni / komunitajiet ġeografiċi speċifiċi fejn ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu huma kkonċentrati ħafna.

Twettiq tal-Istrateġija

52. L-Istati Membri ser jaħdmu, individwalment u flimkien, bl-appoġġ tal-Koordinatur għall-Ġlieda kontra t-Terroriżmu, il-Kummissjoni Ewropea u s-SEAE biex titwettagħ din l-istrateġija. Kemm l-Istati Membri kif ukoll l-UE għandhom jaħdmu b'mod kongunt, fost oħrajn, man-NU, il-Kunsill tal-Ewropa, l-OSKE u l-Forum Globali kontra t-Terroriżmu biex jiżviluppaw proġetti barra mill-Ewropa f'din l-isfera.
53. L-isfida tal-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu hija, primarjament, ir-responsabbiltà tal-Istati Membri. Il-problemi tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terroriżmu u kif jiġu miġġielda jistgħu jvarjaw minn Stat Membru għal ieħor, iżda hemm firxa ta' elementi komuni u ftehim ġenerali li jehtieg li naħdmu flimkien biex nindirizzawhom, inkluż permezz ta' firxa wiesgħa ta' partijiet interessati, bħas-soċjetà ċivili, is-settur privat, u organizzazzjonijiet oħra.

54. Kif intqal qabel, din l-istrategija tippovdi lill-Istati Membri bil-kapaċità li jieħdu miżuri fil-livell nazzjonali, abbażi ta' fehim komuni tal-fatturi tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terrorizmu u l-prinċipji u l-azzjonijiet biex jiġu miġġielda. Huma għandhom jipproċedu billi jfasslu jew jaġġornaw strategiji nazzjonali li jqisu l-ħtiġijiet, l-oġġettivi u l-kapaċitajiet tagħhom billi jibnu fuq l-esperjenzi tagħhom stess u fuq ħila esperta disponibbli minn RAN u l-istituzzjonijiet tal-UE.
55. L-Istati Membri għandhom jikkoordinaw il-politiki tagħhom, jikkondividu l-informazzjoni u l-esperjenzi rigward l-isforzi biex jindirizzaw l-isfidi tar-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ għat-terrorizmu, fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak Ewropew, jistabbilixxu prattiki tajbin u jikkooperaw fl-iżvilupp ta' ideat godda.
56. Dan ser jitlob ukoll sforz kongunt fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali, Ewropew u dak internazzjonali. Lil hinn mill-fruntieri tal-Ewropa, l-inizjattivi jistgħu jitwettqu permezz tal-istrumenti, il-mekkanizmi u l-proċessi li l-UE stabbiliet ma' pajjiżi individwali u organizzazzjonijiet reġjonali, inkluż permezz ta' Djalogi Poliċi bilaterali u programmi ta' għajnuna.
57. Il-korpi preparatorji rilevanti tal-Kunsill huma mistiedna jsegwu t-twettiq ta' din l-Istrategija.